

Henrik Bech

Stangbygning

FOR BEGYNDERE

ARTIKEL 7

I artikelserien for stangbyggere er Henrik Bech nu nået til en virkelig ønskestang: den smækre 8 fods stang til kystfiskeri.

Jeg har aldrig lagt skjul på, at jeg til det almindelige fiskeri fra strande og moler foretrækker en 8-fods (engelske) 2-hånds splitcane-stang, og — efter 23 års erfaringer ved Sjællands kyster — er standset ved denne som den bedste og behageligste type. Man kaster lige så langt med den 8 fods som med en længere; den første er mindre trættende at håndtere; og når man skal lande en fisk med krog eller net — jeg tænker især på en havørred af lidt pæn størrelse — er det vist indlysende, at dette er sværere, jo længere stangen er.

Kun hvor det drejer sig om laksefiskeri, er en længere — men samtidig også betydelig kraftigere — stang tilrådelig.

Mit forslag her bliver altså: en 8-fods stang, hverken for stiv eller for blød, som kan tage en kastebelastning på op til ca. 20 gram.

Da nogle foretrækker en forholdsvist stiv stang og andre en mindre stiv, kan man, som i de fleste andre tilfælde af den art, ikke give en sådan stang en „taper“, der vil passe alle, men må vælge en, om jeg så må sige, „gennemsnitstaper“, dog med hælden til den stivere type, da de fleste danske kystfiskere synes at foretrække denne.

Vi vælger altså en taper, som vist på tegning 17, hvor det største tal (mm) betegner den stiveste taper, man bør tage. Målene er, som altid, fra flade til flade, når det er stangmål; fra flade til kant, når det er splitmål (altid = $\frac{1}{2}$ stangmål).

Dersom vi nu vælger følgende taper: 12—9 og 8,4—3,5, hvor de første tal gælder for bundstykket, og de sidste for spidsen, skal de

12 splitter i færdighøvlet tilstand være henholdsvis: 6—4,5 og 4,2—1,75 (lettere: 1,8), hvorfor vi får fræset furerne i chablonen (som jeg forudsætter, vi har købt i den foreslåede længde: 1500 mm i eet eller 2 stykker) med disse dybdemål.

Husk at afsætte målene et stykke fra begge ender (se tegn. 18), så vi evt. kan bygge en kraftigere eller spinklere, eller evt. længere stang i samme fure.

Og så flækker vi os 12 splitter, eller for en sikkerheds skyld hellere 14 eller 16, hvis noget skulle mislykkes, og lav dem også lidt

rigeligere i tykkelsen, gerne henholdsvis ca. 8 og 5 mm, eller endog lidt mere, hvis der er råd til det. Ligeså er det praktisk at gøre dem 70—80 mm længere end nødvendigt, dels — som tidligere nævnt — for at kunne save enderne af, om disse ikke skulle være helt fine, dels for evt. at kunne gøre enten hele stangen eller blot spidsen det stykke længere.

Total-længden, 8 fod, er lig med 2440 mm, altså 1220 mm til hver af stangstykkerne.

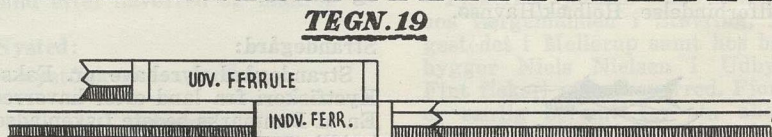
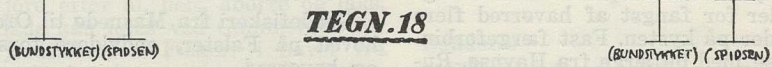
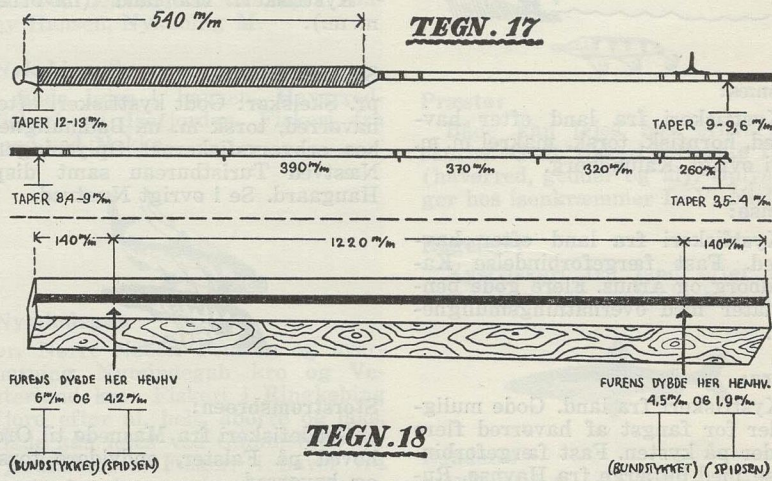
Skulle det genere en eller anden, at bundstykket, når ferrulen er sat på, er nogle cm længere end spidsen, kan man enten afkorte bundstykket eller gøre spidsen det stykke længere. Aktionen vil da blive lidt anderledes; prøv derfor stangen før påsættelsen af ferrulen (som omtalt senere).

Man vil i det hele taget efterhånden blive klar over, at der skal meget lidt til for at ændre en taper, og dette forhold er netop en charme mere ved amatør-stangbygning.

Fremgangsmåden er i øvrigt som beskrevet i foregående artikler, så vi behøver ikke at gå nærmere ind på høvlning etc.

Når De har limet spidsen, vil De opdage, at den — da man ikke kan undgå at bøje og vride den noget under beviklingen med den tykke snor — er tilbøjelig til at blive skæv og snoet.

Dette kan ikke undgås, men brug for det første noget tyndere bom-

ulds- eller kridtsnor og anvend for det andet noget mere tid på udretningen, især må **SNONINGER** rettes på dette tidspunkt, da det, som før sagt, er betydeligt vanskeligere at gøre dette, efter at limen er blevet tør.

Kommer man til at give bambus'en for megen varme, brænder den simpelthen, så der opstår synlige, brunbrændte revner mellem splitterne.

Og da limen naturligvis også brændes væk, kan der opstå et *svagt punkt, som ikke kan repareres ordentligt*. Man kan nok fylde frisk lim i revnerne og „lappe“ disse ved at fylde dem med cellulim/fint bambusmuld, men det er ikke tilfredsstillende. I virkeligheden er stangstykket i et sådant tilfælde kassabelt, og kasserer man det ikke, løber man en risiko.

I stedet for blusset fra enten gasapparat eller spritlampe kan man, som tidligere nævnt, bruge dampen fra en kedel med kogende vand, men da jeg ikke er helt sikker på, at ikke den fugtige damp kan opløse mere eller mindre af limen — selv om denne angiveligt er uopløselig i vand, når den er stivnet — bruger jeg altid selv spritflammen.

Hold først og fremmest stangstykket i passende afstand — 5—6 cm — fra en ikke for stor flamme og drej stangstykket hurtigt rundt mellem fingerspidserne.

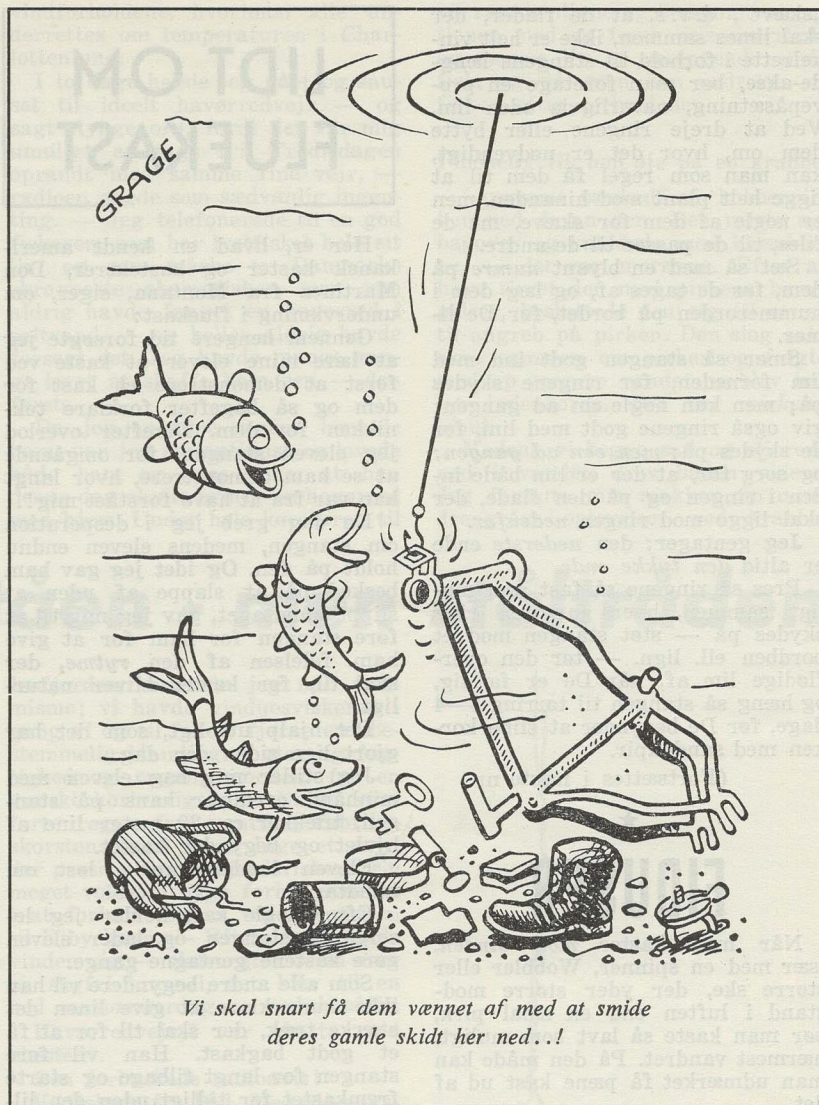
Føl uophørligt på træet med fingrene; det må her ikke blive så varmt, at man kan brænde sig på det.

Så snart de to stangstykker er tørre — lad dem roligt hænge 8 à 14 dage — giver vi dem første gang lak, og så tager vi fat på håndtaget.

Som angivet på tegning 17, er en passende længde 540 mm. Vi køber det fornødne antal færdige korkringe med en hul-diameter på ca. 12 og 10 mm, lige mange af hver. Antallet finder man jo ved at måle hver rings bredde og dividere 540 med denne. Køb dog for en sikkerheds skyld et par ekstra.

Der er betydelig forskel på kork, både m. h. t. udseende og fasthed. Den kork, der har de færreste sorte prikker eller striber og som er den hårdeste at føle på, er den fineste — og dyreste. *I alle tilfælde må korken ikke være blød.*

I sportsforretningerne kan man købe færdige korkringe af nogenlunde kvalitet, men vær sikker på, at hullerne passer til stangen: de skal være 1—2 mm mindre i diameter end stangen for at kunne gå stramt nok på.

Hos korkskærere eller de mindre korkvarefabrikker kan man vælge den kvalitet, man vil have, og så få lavet korkringe med eller uden hul efter ønske.

Er de uden hul, må man anskaffe nogle *korkbor* (fås hos Struer). Dette kan ikke betale sig, hvis man kun vil bygge 1 à 2 stænger; men vil man bygge flere, er det langt det bedste.

Korkringenes diameter skal være 4—5 mm større end det færdige håndtags for at have noget at slibe af.

På de fleste håndtag er korken skåret „med årerne“ — modsat flaskepropper — men efter at jeg dels har set et par stænger fra ansete engelske firmaer, hvor den var skåret modsat, dels har drøftet sagen med en kork-fagmand, er jeg

gået over til at gøre ligeså. Udseendet er snarest bedre, og efter korkfagmandens mening bliver håndtaget stærkere således, da det slides langsommere.

De sorte striber og huller kan man prikke ud med en spids kniv og så fylde dem — fast — med cellulim/fint korksmuld. Det giver nogle lidt lysere pletter, men da et korkhåndtag meget snart bliver mørkere, ses de kun lidt. Og det gør dels håndtaget hårdere, dels forhindrer det fugtighed i at trænge ind.

Før man limer korkringene på, lægges de ½ time i varmt vand, men må være tørre, før man begynder på limningen.

Hvis korkringene er lavet ordentligt, kan de sættes på uden „prøve“, men dersom man kan se, at de er

„skæve“, d. v. s. at de flader, der skal limes sammen, ikke er helt vinkelrette i forhold til stangens længdeakse, bør man foretage en prøvopåsætning, naturligvis uden lim. Ved at dreje ringene eller bytte dem om, hvor det er nødvendigt, kan man som regel få dem til at ligge helt plant mod hinanden, men er nogle af dem for skæve, må de files, til de passer til de andre.

Sæt så med en blyant *numre* på dem, før de tages af, og læg dem i nummerorden på bordet, før De limer.

Smør så stangen godt ind med lim forneden, før ringene skydes på; men kun nogle cm ad gangen; giv også ringene godt med lim, før de skydes på; *men een ad gangen*; og sørg for, at der er lim både inden i ringen og på den flade, der skal ligge mod ringen *nedenfor*.

Jeg gentager: den *nederste* ende er altid *den tykke ende*.

Pres så ringene så fast som muligt sammen, hver gang en ring skydes på — støt stangen mod et bordben ell. lign. — tør den overflødige lim af, når De er færdig, og hæng så stangen til tørring 3—4 dage, før De begynder at slibe korken med sandpapir.

(Fortsættes i næste nr.)

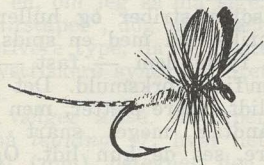

FIDUSER

Når man kaster *mod vinden*, især med en spinner, Wobbler eller større ske, der yder større modstand i luften end en smal pirk, bør man kaste så lavt som muligt, nærmest vandret. På den måde kan man udmærket få pene kast ud af det.

Kaster man højt, blæser vinden i reglen agnet opad, ofte med det resultat, at man får den herligste „fuglerede“.

H. B.

De forholdsvis nye nylon-flueliner ser yderst lækre ud og har også deres fordele: de er lettere og flyder derfor bedre, de rådner ikke og kommer ikke til at klistre.

Til gengæld er de for lette til lange kast og strækker sig også lovlig meget, hvilket bl. a. kan have betydning ved modhug.

H. B.

LIDT OM FLUEKAST

Her er, hvad en kendt amerikansk kaster og kastelærer, Don Martinez fra Montana, siger, om undervisning i fluekast:

Gennem længere tid forsøgte jeg at lære mine elever at kaste ved først at demonstrere et kast for dem og så bagefter forklare teknikken for dem. Derefter overlod jeg eleven stangen, for omgående at se ham demonstrere, hvor langt han var fra at have forstået mig!!!

En dag greb jeg i desperation om stangen, medens eleven endnu holdt på den. Og idet jeg gav ham besked på at slappe af uden at slippe håndtaget, gav jeg mig til at føre stangen for ham for at give ham følelsen af den *rytme*, der skal til, før kastet bliver naturligt.

Det hjalp utroligt, som det har gjort lige siden den dag.

Jeg stiller mig bag eleven med min hånd ovenover hans på stangen, trækker ca. 20 meter line af hjulet og begynder kastet.

Eleven holder ganske løst om håndtaget.

Efter nogle kast holder jeg løsere på stangen og lader eleven gøre kastene gentagne gange.

Som alle andre begyndere vil han ikke kune klare at give linen det stærke træk, der skal til for at få et godt bagkast. Han vil føre stangen for langt tilbage og starte fremkastet for tidligt uden den lille pause, der er nødvendig for at få linen strakt bagude.

Men disse fejl er ikke vanskelige at rette i løbet af et dusin kast eller så, når de gøres som før med lærerens hånd på stangen.

Efter ca. 15 minutters således kontrolleret kasten er eleven allerede i stand til at kaste godt nok for almindeligt nedstrøms vådfluefiskeri. Finesserne kommer med øvelse.

Ja — det er jo en amerikaner, der siger således — og de er jo, som vi alle ved, nogle fandens karle! Jeg gad nu nok se en af hans 15 minutters elever fiske med „nedstrøms-vådflue“!

Men, at metoden er rigtig, er der næppe tvivl om. I øvrigt tror jeg nok, at vor egen Poul Frigast benytter samme metode i „K.S.K.“.

H. B.